

บทวิเคราะห์และสรุปผลการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ ประจำเดือนกันยายน 2563

โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

รายงานผลการทดสอบตัวอย่างเดือน กันยายน 2563

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.) (x1000)	ประชากร คน (x1000)	ประชากร สุนัข (x1000)	ประชากร สุนัข/ตร. กม.	คน: สุนัข	จำนวนตัวอย่าง สะสม พ.ศ. 2563		จำนวนตัวอย่าง เดือนนี้	
						ตัวอย่าง ที่ตรวจ	ผลบวก	ตัวอย่าง ที่ตรวจ	ผลบวก
กำแพงเพชร	9	729	120	85	6:1	78	0	0	0
ตาก	16	644	36	39	18:1	66	3	1	1
นครสวรรค์	10	1,065	206	111	5:1	139	0	0	0
พิจิตร	5	542	68	120	8:1	83	0	1	1
พิษณุโลก	11	865	102	80	8:1	67	1	4	4
เพชรบูรณ์	13	995	106	79	9:1	109	0	1	1
สุโขทัย	7	599	107	91	6:1	93	0	0	0
อุตรดิตถ์	8	457	74	58	6:1	83	0	0	0
อุทัยธานี	7	330	92	49	4:1	63	1	0	0
		รวม				781	5	7	7

1. สถานการณ์การเกิดโรค

1. ประจำเดือนกันยายน

ในเดือนกันยายน 2563 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ตรวจโรคพิษสุนัขบ้าทั้งหมด 7 ตัวอย่าง เป็นสุนัข 5 ตัวอย่าง กระรอก 1 ตัวอย่าง และหนู 1 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบว่าทุกตัวอย่างให้ผลลบต่อการตรวจหาเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า (ภาพที่ 1)

2. ผลการตรวจสะสม

จากข้อมูลผลการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 30 กันยายน 2563 มีตัวอย่างทั้งหมด 781 ตัวอย่าง พบผลบวกทั้งหมด 5 ตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดตาก 3 ตัวอย่าง พิษณุโลก 1 ตัวอย่าง และอุทัยธานี 1 ตัวอย่าง เป็นสุนัข 3 ตัวอย่าง และแมว 2 ตัวอย่าง

2. การดำเนินการ

การดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าในเดือนกันยายน มี 2 โครงการ คือ โครงการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้ประชาชน มีจังหวัดที่ดำเนินการ คือ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดพิจิตร ซึ่งจังหวัดอุทัยธานี จัดกิจกรรมในวันที่ 10 ก.ย. 63 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยคต อ.ห้วยคต และจังหวัดพิจิตรจัดกิจกรรมในวันที่ 17 ก.ย. 63 ณ โรงเรียนวังก้านเหลือง อ. ดงเจริญ ออกหน่วยผ่าตัดทำหมันสุนัข แมว และบริการรักษาสัตว์ป่วย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าพร้อมทั้งแจกเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ และโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี มีจังหวัดที่ดำเนินการ คือ จังหวัดพิษณุโลก โดยจัดกิจกรรมในวันที่ 22 ก.ย. 63 ณ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิษณุโลก จัดกิจกรรมวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี 2563 ออกหน่วยผ่าตัดทำหมันสุนัข แมว ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ พร้อมทั้งแจกเอกสารการเลี้ยงสัตว์ และเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์

3. บทวิเคราะห์

ปัจจุบันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างมีอัตราการเกิดค่อนข้างต่ำ พบสัตว์ที่ให้ผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 0.64 (5/781) เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของประเทศไทย พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 พบผลบวก ร้อยละ 2.91 (180/6,177) หน่วยงานปศุสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต 6 ในหลายจังหวัดได้ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัข แมวเพื่อลดจำนวนประชากรสัตว์ ลดความเสี่ยงการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนทุกคนได้เล็งถึงความร้ายแรงของโรคนี้ นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ได้กำหนดวันที่ 28 กันยายนของทุกปี เป็นวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในการนี้จังหวัดพิษณุโลกได้จัดกิจกรรม วันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี 2563 (World Rabies Day 2020) โดยมุ่งเน้นให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไป ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

สรุปภาพรวมการควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 ในปีงบประมาณ 2563 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องและคาดว่าจะอาจไม่พบอุบัติการณ์การเกิดโรคในปีถัดไป ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ภาพที่ 1 ตำบลที่ส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้า พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เดือนกันยายน 2563

